

נידוי. כל כנויני נזירות – פרק ראשון דף ה עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)" קפג

רש"י

1 אבן ימים פחותים משנים — דרדשו מ"ימים תהיה נאותלתי שאין המוכר יכול לגאול בפחות
 2 משני ימים. (הוא אר כ"ר) הכי נמי דבכל שני ימים יקל שערו ומשני, דבשני ימים ליבא
 3 כבוד. ומסתמא לא נתקבל גיורה שזה אחי, אלא ממשמעות "דמים" — והיינו שנה, "תהיה
 4 גאולתו" — שגואל אחרי שני ימים כל השנה. כדכתיב בתורה "ואם לא יגאל עד מלאת לו
 5 שנה תמיהו" — אלמא דכל השנה גואל. **תלכנה**

6 בנות ישראל לתנות לבת יפתח ארבעת ימים בשנה
 7 ובמשמע בסוף כל שלשה חודשים הלכו לראות.
 8 ומשני: מנא ידעינן דמתקלקל השנה בשנה? דילמא
 9 תריץ ירחין בחד ומנא וארבעה ירחין בחד ומנא ותרין
 10 ירחין בחד ומנא וכו'. וכיון דהכי הוא לא ידעינן
 11 מהדיכא נילף, דלית לן דמליף ממקום שיכול להיות
 12 שאין הדבר (עוד) — להכי ילפינן מבתי ערי חומה.
 13 **מאי** טעמא גבי כהנים ודאיכא כבוד — ואם
 14 תאמר דהא כהנים עצמם ילפינן (תענית ז,א) מהם
 15 נזיר "פרע" "פרע" דמקילין אחת לשלשים יום, ואם
 16 כן נילף נזיר עולם מסתם נזיר דהוי שלשים יום?
 17 ויש לומר: דלא מסתבר ליה ללמוד קדושת עולם
 18 מן הקדושת שעה. ולהכי יליף מכתבים אף על גב דלמד
 19 מקד הלמד, משום דכהנים נמי קדושת עולם הוה.
 20 **מאי** איכא ביניה לשאר אחוזי — ואם תאמר
 21 ונימא דאיכא בנייהו קרבותו דהווא מביא ליה הון?
 22 ויש לומר, דהכי קאמר: מאי איכא ביניה בתגלחת,
 23 דקאמר קרא "ויהי מקץ ימים אשר יגלח" משום
 24 דבתגלחת היה מתאר.

25 **הני** (מקץ) ארבעים שנה למאי — פירושו: דליכא
 26 למימר ארבעים שנה (למאי) למלכות בית
 27 דוד דאור באשכולם, דהא משמע קרא דדיה מלך
 28 חמש שנים אחר משהו זה; שלש של רבע, ואחר
 29 שמונה ישראל, ואחר שהעמיד משמרות. ומשני:
 30 מקץ ארבעים שנה ששאלו להם מלך, (אלו) שמרוד
 31 בבבלכו של עולם — תלח מרודה ואבשלום בשאלתם
 32 להם מלך, שהיה שנת עשרו לשמואל, ובחצי את
 33 עשרה העמיד מלך, ומלך חצי אתה עשרה ושתי
 34 שנים זרי ארבע שנים לשאלה, ובתחלת שלשים
 35 ושש למלכות בית דוד היא שנת ארבעים לשאלה,
 36 ואחר כך מרד אבשלום. והשנה הזאת היה שנת
 37 רבע וגם אותה שנת ארבעים לשאלה. ואפילו מרד
 38 בתחלת שנת ארבעים לשאלה, ולאו דוקא מקץ
 39 ארבעים שנה. **סתם** נזירות שלשים יום —
 40 ובגמרא מפורש טעמא.

41 **בר** פדא אמר כנגד נזירות האמורין
 42 בתורה שהן שלשים חסר אחת —
 43 פירושו: כתובים בפרשת נזיר, ובנגנן מושך
 44 סתם

1 ויליף מבתי ערי חומה — דכתיב בהו "מים תהיה גאולתו", מה להלן שנים עשר חדש כדמפרש
 2 ביה קרא: "ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמיהו". רבי נחוראי אומר — אבשלום היה מגלח
 3 אחת לשלשים יום. שכן מציינו בכני מלכים — שכן נוהגים. והא רבי הוא דאמר — במסכת
 4 ערובין (א.א.), "מים תהיה גאולתו אין ימים פחותים משנים" — שאם בא לגאול באותו יום
 5 משכנכה לו — אינו יכול לגאול עד שיעברו עליו

6 שני ימים, לפי שאין מקרא יוצא מידי פשוטו. והכא
 7 נמי, מאי חזא רבי מההוא גיורה שזה "מה להלן"
 8 שנים עשר חדש" כו'? נגמר מאי טעמא ונימא נמי
 9 דאבשלום מגלח היה לשני ימים: האי גיורה שוה —
 10 דגמיר מבתי ערי חומה. משום כבוד הוא דקא גמיר
 11 — דכתיב ביה באבשלום "כי כבר עליו גילחתי".
 12 ובשני ימים ליכא כבוד — ומשום הכי לא גמיר
 13 מניה. וליכא דרתי שנים — משום האי "מקץ"
 14 ימים לימים אשר יגלח". ושתי שנים נמי איקרי
 15 "ימים", כדכתיב "ויהי מקץ שנתיים ימים". ואימא
 16 שלשים יום — דשלשים איקרי "ימים", כדכתיב "עד"
 17 חדש ימים. ואימא מהכא מינים ימיה —
 18 "תלכנה בנות ישראל לתנות לבת יפתח ארבעה
 19 ימים בשנה, והיינו יום אחד לשלשה חודשים. הכא
 20 נמי נימא דמגלח היה אבשלום לשלשה חודשים.
 21 "לתנות" לשון "תאניה ואניה" (אייכא ב.). ושכ הבהן
 22 ובא הבהן זו היא שיבה זו היא ביאה — מה ביאה
 23 מביתו של כהן לבית המנוגע חולץ וקוצה וטח ונתן
 24 שבעה לטהרתו, אף כאן שיביה. אף הכא נמי, כיון
 25 דכתיב "ימים ימיה" ליהו נמי כמאן דאמר
 26 "ימים! איכא דאמרי" — לא ילפינן מההוא ירח
 27 דכתיב אבא דסתם. דהיינו דיעין דמתלתא קרא
 28 לתלתא ירחין חזי חזי זימנא? דילמא — האי דקאמר
 29 "ארבעת ימים בשנה" הכי הוי: לסוף ארבעה ירחין
 30 חד זימנא, ולהרין ירחין חד זימנא, ולארבע ירחין
 31 חד זימנא, ולהרין ירחין חד זימנא. דהיינו נמי ארבע
 32 זימנן. והליכך, הואיל ואיכא למימר הכי ואיכא
 33 למימר הכי, שבקין ההוא קרא דלא מפרש וגמירין
 34 מקרא דמפרש, דהיינו דיעין דמתלתא ימיה כהנים
 35 — הדיוטנים. מידי הוא טעמא — דאמרין דמגלחין
 36 בשלשים יום, אלא משום דאיכא כבוד שיער הוה
 37 ליה נזיול. הכא נמי איכא כבוד, ומשום הכי היה
 38 אומר רבי נחוראי אבשלום היה מגלח לאר
 39 שלשים יום. דלרבי רבי יוסי — דאמר שמגלח
 40 מערב שבת מערב שבת, מאי היתרא איכא בן
 41 דיריה דהוי נזיר לשאר אחין? הא איננה נמי נהגין
 42 להסתפר בבין איכא בנייהו — בזמן שחל יום טוב
 43 להיות באמצע שבת, דאחין מגלחין בערב יום טוב
 44 והוא אינו מגלח עד ערב שבת. ואי קשיא לך: ולרבי,
 45 מאי שנא אבשלום משאר נזירי עולם דמתספרים
 46 אחת לשלשים יום משום דלגבי דיריהו הוי כובד?
 47 ורבי מתריץ לטעמיה: דאבשלום הואיל ובעל כח
 48 הוה לא הוה כבוד לדיריה עד שנים עשר חדש כי
 49 כאיש גבורתו. ולרבי יוסי הואיל דאורחיהו דבני
 50 מלכים להסתפר מערב שבת לערב שבת, הוה ליה

51 כובד כשאר אחין, אבל לשאר אינש ליכא כובד עד שלשים. הני ארבעים שנה — דכתיב "ויהי מקץ ארבעים שנה". מאי עבידתיהו — והלא לא היו למלכות בית דוד אלא שלשים ושבעו לקן
 52 **ארבעים שנה ששאלו להם מלך** — היא שנת עשרה לשמואל הרמוני. שאבשלום היה יודע שעתידי דוד למלאות ארבעים שנה, ובשנתמלאו ארבעים שנה ששאלו ישראל מלך מיום ליום אחר שמלכו
 53 שמואל ששאלו, ויהיו בתחילת המלכות. לפי שעדיין לא יצא טבעו של שאלו בעולם, ואף טבעו של שמואל בעולם שיהיה נקרא מלך לא ספק. ושתיים שמלך ששאלו בעצמו בחיי
 54 שמואל, כמו שלמדנו בסדר (עולם) שלא מת שמואל לפני שאול אלא ארבעה חודשים. וששלים ושבע שמלך דוד. וטעה אבשלום ואמר: עכשיו יגלח הקץ של אבא ולאכה לחברין להסב לי שם
 55 המלוכה. ואם נפש אדם לומר: מנין אתה אומר שאותה שנה שמלכו שמואל ושאלו שהיהו בתחילת מלכות של שאול, ושמואל לא מת לפני שאול אלא ארבעה חודשים — מכאן אתה למד: שבאותו
 56 יום שעלתה חנה לשילה, דכתיב "ועלי הבהן יושע על הכסא" (שמואל א א), באותו יום נתמנה לשופט. והיינו דכתיב "ישע על הכסא". ולמדנו שבאותה שנה נתעברה חנה וילדה שמואל. ואמר בו
 57 בשמואל (שם) "ישע שם עד עולם" — עד עולמו של יושע — תמישים שנים, ושתי שנים שגמולו אמור, הרי לך שנים של שמואל תמישים ושתיים שנים. ועלי כמה שנים נתמנה על ישראל — ארבעים
 58 שנה, וכשהיה לו לעלי ארבעים שנה בן כמה עולי היה שמואל — הוי אומר כן שלשים ותשע שנה, שצריך אתה להוציא שנה אחת לעיבורו. כמה נשתדירו לו משנותיו של שמואל — שלש עשרה.
 59 צד מהן עשר שמלך שמואל אחת מתחתו של עולי, ובשתדירו לקח שלש שנים. זו היא שאמר: אחת שמלך שאלו ושמואל, ושתיים שמלך שאלו בעצמו. **בר פדא אמר** כנגד נזיר נזיר ונזיר נזיר —
 60 האמר כפרשת חסר שחן שלשים חסר אחת: לעלוי נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר וזהו דהוה נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר נזיר —
 61 דהיי שלשים חסר אחת. "נזיר אלהיו" לא קחשיב, לפי שאינו לקחן נזירות אלא לשון עטרה, כמו התרגום. נזיר לחזור מלבד שהנזירות חלה על נזירות. — שאם אמר "נזיר נזיר אלא אוכל כבר זו",
 62 חזור ואמר "היינו נזיר אלא אוכל כבר זו" ואכלה — מונה שתי נזירות. דאף על גב דכבר אחד הוא — חלה נזירות על נזירות. וכיון דהני אתו לדראש ולא למנינא, אחרוני נמי לאו למנינא אתו.